

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6020200354
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:6020200354.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: B. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ď. XX, Q. Q., právne zastúpený: Advokátska kancelária POLÁČEK & partneri s.r.o, so sídlom Dlhá 2039/6, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Banská Bystrica, so sídlom Trieda SNP 75, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.j. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/9065/VAL zo dňa 23. júla 2020, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24Sa/12/2020-75 z 25. februára 2021, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobca m á voči žalovanému p r á v o na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 24Sa/12/2020-75 z 25. februára 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného č.j. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2020/9065/VAL zo dňa 23. júla 2020 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica č.j. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2020/28843-5 zo dňa 13. mája 2020 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

2. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „prvostupňový správny orgán“, resp. „úrad“), ktorým bolo zastavené konanie vo veci žiadosti žalobcu o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu bytu zo dňa 15.04.2020. V odôvodnení prvostupňový správny orgán uviedol, že v porovnaní s prechádzajúcim posúdením zdravotného stavu na základe žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu bytu už bolo právoplatne rozhodnuté v rámci odvolacieho konania rozhodnutím žalovaného č. UPS/US5/SSVODPPKPC/SOC/2019/5815/VAL zo dňa 10.06.2019 (ďalej len „rozhodnutie zo dňa 10.06.2019“). Úrad konanie zastavil podľa § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „Správny poriadok“), v zmysle ktorého správny orgán konanie zastaví, ak sa v tej istej veci právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného vyplýva, že v rámci odvolacieho konania posudzoval, či existuje dôvod pre zastavenie konania. Konštatoval, že dôvodom je prekážka veci už raz právoplatne rozhodnutej, ktorá je daná totožnosťou účastníkov konania, totožnosťou predmetu konania a existenciou

právoplatného rozhodnutia, ktorým bolo v tejto veci rozhodnuté o práve účastníka konania vyplývajúceho z hmotnoprávneho predpisu. Súčasne však je možné zastaviť konanie len v prípade, ak sa skutkový stav podstatne nezmenil. V predmetnej veci existuje rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2019/26340-5 zo dňa 25.02.2019 (ďalej len „rozhodnutie zo dňa 25.02.2019“) o nepriznaní peňažného príspevku na úpravu bytu žalobcovi, ktoré Ústredie potvrdilo rozhodnutím zo dňa 10.06.2019, a ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.06.2019.

4. Správny súd sa nestotožnil s právnym posúdením veci žalobcom a zastával názor, že v danom prípade bolo potrebné vydať zamietavé meritórne rozhodnutie z dôvodu, že uplatnený ten istý nárok nevyplýval z rovnakých skutkových tvrdení, ani z rovnakých okolností vecí, hoci v konečnom dôsledku bez zmeny skutkového záveru v tom zmysle, že neexistujú dôvody pre priznanie rovnakého nároku.

5. Dôvod, pre ktorý vzhľadom na predmet konania nepovažuje správny súd za použiteľné ustanovenie § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku je ten, že pre totožnosť veci sa vyžaduje aj rovnaký skutkový základ, čo nie je naplnené, ak sa v konaní vychádzalo z nových lekárskeho správ, vyhodnocoval sa nový skutkový stav. Tento na základe lekárskej posudkovej činnosti mohol byť rovnaký ako pri posudzovaní žalobcu na základe prvej žiadosti, t. j. rovnako nezodpovedajúci priznaniu nároku, čo však nemožno zamieňať s identickým skutkovým stavom. Nemožno považovať za *res iudicata*, ak sa rozhoduje síce o tom istom nároku, ale za ďalšie obdobie, ak sa posudzujú iné lekárske správy, iné sociálne podmienky. Procesné zastavujúce rozhodnutie obsahuje len odôvodnenie, či existuje dôvod pre zastavenie konania s tým, že žalobca nepoznal dôvody nesplnenia hmotnoprávnych podmienok priznania nároku, rozhodnutie nebolo riadne odôvodnené, čo spôsobuje upretie jeho práv na spravodlivý proces, pretože len riadne odôvodnenie sa stáva podkladom protiargumentácie žalobcu, ak s rozhodnutím o jeho žiadosti pri uplatnení nároku nesúhlasí. Žalovaný síce poukázal na právoplatné rozhodnutie, avšak toto bolo vydané na základe prvej žiadosti, po posúdení splnenia podmienok pre priznanie nároku vychádzajúc aj z iných lekárskeho správ, z iných sociálnych podmienok. Práve oni spôsobujú, že nemôže ísť o *res iudicata*, keďže sa posudzovali iné skutočnosti, hoci vyústili do rovnakého záveru o nesplnení podmienky - neuznanie odkázanosti na úpravu bytu, čo sa však malo prejavovať v opakovanom zamietnutí žiadosti, a nie v zastavení konania.

6. To, že orgán verejnej správy nepostupoval správne, vyplýva už aj z toho, že k záveru, že ide o „*res iudicata*“ dospeli úrad aj žalovaný až po vykonanom dokazovaní v konaní (a nie teda bez ďalšieho), čo len utvrdzuje v tom, že bolo potrebné vo veci meritórne rozhodnúť a aj novú žiadosť zamietnuť a v rozhodnutí náležite odôvodniť nesplnenie zákonných podmienok pre priznanie uplatneného nároku žiadosťou zo dňa 15.04.2020, reagujúc na aktuálne výsledky lekárskej aj sociálnej posudkovej činnosti tak, aby rozhodnutie spĺňalo zákonom stanovené podmienky a náležitosti v zmysle ustanovení § 46 a § 47 Správneho poriadku. Z dôvodov vyššie uvedených správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného aj jemu predchádzajúce rozhodnutie úradu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že v konaní pred orgánom verejnej správy došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia a vec vrátil orgánu verejnej správy nižšieho stupňa na ďalšie konanie.

7. Proti rozsudku krajského súdu včas podal kasačnú sťažnosť žalovaný (ďalej aj ako „sťažovateľ“) z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a kasačný súd žiadal, aby rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne konanie zastavil podľa § 462 ods. 1 SSP.

8. Sťažovateľ sa so záverom krajského súdu o odňatí práva účastníka správneho konania na spravodlivý proces nestotožnil, nakoľko o tomto práve už správne orgány v minulosti meritórne rozhodli a rozhodnutie bolo dostatočne odôvodnené. Účastníkovi konania boli známe okolnosti, pre ktoré mu nárok na opakovane požadovaný peňažný príspevok nevznikol, nakoľko v rozhodnutí zo dňa 25.02.2019 a v rozhodnutí zo dňa 10.06.2019 bolo jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnené, prečo mu nemožno požadovaný peňažný príspevok priznať.

9. Sťažovateľ sa nestotožnil ani so záverom správneho súdu, že na predmet konania nie je použiteľné ust. § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku. Sťažovateľ argumentoval, že tento názor správneho súdu nemá oporu v zákone. Dotknuté ustanovenie Správneho poriadku umožňuje zastaviť konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci za podmienky, že skutkový stav sa podstatne nezmenil,

čo neznamena, že musí ísť o identický skutkový stav, t. j. že v novom konaní sa musí vychádzať len z dôkazov použitých v predchádzajúcom konaní ukončenom meritórnym rozhodnutím. Pokiaľ by bol prijatý takýto právny názor, ust. § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku by bolo zbytočné a v praxi nepoužiteľné. Pre konania podľa zákona č. 447/2008 Z. z. by toto ustanovenie nebolo možné použiť vôbec.

10. Sťažovateľ poukázal na to, že ak je konanie upravené špeciálnym zákonom a aplikácia týchto procesných ustanovení má prednosť pred právnou úpravou uvedenou vo všeobecnom právnom predpise, možno ju použiť len v rozsahu úpravy. Pokiaľ inštitút zastavenia konania nie je v špeciálnom právnom predpise upravený, je potrebné použiť právnú úpravu podľa všeobecného predpisu. Ak by sa akceptoval názor súdu v tejto veci v konaniach podľa zákona č. 447/2008 Z. z. museli by príslušné správne orgány vykonávať konanie podľa tohto zákona aj v tých prípadoch, keď účastník konania zomrel alebo vzal svoj návrh späť, či v iných prípadoch upravených v § 30 ods. 1 Správneho poriadku, čo by v praxi bolo nepoužiteľné a absurdné.

11. Právny názor súdu na "podstatnú zmenu skutkového stavu" považuje sťažovateľ za nesprávny, nakoľko v prejednávanej veci bola daná totožnosť veci predmetom konania, ktorým je uplatňovaný nárok na poskytnutie peňažného príspevku na rovnakú úpravu bytu, aká bola predmetom predchádzajúceho konania úradu ukončeného rozhodnutím žalovaného zo dňa 10.06.2019, právoplatným dňa 17.06.2019. Za podstatnú zmenu skutkového stavu by bolo možné v tomto prípade považovať takú zmenu zdravotného stavu žalobcu, ktorá by ovplyvnila posúdenie jeho odkázanosti na požadovanú kompenzáciu. Nálezy, ktoré svojím obsahom sú v podstate totožné s lekáorskými nálezmi, ktoré boli podkladom posúdenia v predchádzajúcom konaní, nemožno považovať za podstatnú (ani za inú) zmenu skutkového stavu len preto, že majú aktuálnejší dátum vyhotovenia. Dátum vyhotovenia listinného dôkazu nemôže byť chápaný ako podstatná zmena skutkového stavu, pokiaľ však aj z nových lekáorských nálezov vyplývajú rovnaké závery ako v predchádzajúcom posúdení tej istej veci, nemožno tento stav považovať za podstatne zmenený. Podľa výkladu súdu by zastavenie konania pre prekážku rozhodnutej veci nebolo možné v správnom konaní skoro nikdy použiť, pretože by za zmenu skutkového stavu bolo možné považovať rôzne listinné dôkazy s rovnakým obsahom, len s iným dátumom vyhotovenia. Podľa názoru sťažovateľa je potrebné skúmať skutkový stav v kontexte podstatnej zmeny, za ktorú možno považovať zmenu schopnú ovplyvniť výsledok rozhodovania.

12. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobca uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne a obsahovo správny, vychádza z riadne a úplne zisteného skutkového stavu veci, preto je presvedčený, že kasačná sťažnosť žalovaného je nedôvodná a navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť v celom rozsahu a žalovaného zaviazat' k náhrade trov kasačného konania v rozsahu 100%.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnostné námietky sú nedôvodné a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol.

14. Podľa § 10 ods. 1 zákona 447/2008 Z. z. v znení ku dňu právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

15. Podľa § 11 ods. 3 cit. zákona pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky nálezy"), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

16. Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

17. Podľa § 11 ods. 11 cit. zákona výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

18. Podľa § 13 ods. 9 cit. zákona výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

19. Podľa § 15 ods. 6 cit. zákona nový posudok podľa odseku 1 sa z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy nevypracúva, ak sa na základe opätovného posúdenia zdravotného stavu zistí, že miera funkčnej poruchy fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je vyššia, nižšia alebo rovnaká ako v komplexnom posudku z posledného posúdenia a je naďalej najmenej 50 %.

20. Podľa § 53 ods. 1 cit. zákona na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 30 ods. 1 písm. i) zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán konanie zastaví, ak v tej istej veci sa právoplatne rozhodlo a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

22. Predmetom súdneho prieskumu bolo posúdenie zákonnosti správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým zastavil konanie o žiadosti žalobcu o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu bytu zo dňa 15.04.2020 podľa § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku.

23. Z administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žiadosťou zo dňa 07.01.2019 požiadal žalobca o peňažný príspevok na kompenzáciu na úpravu bytu. V nadväznosti na túto žiadosť bol vypracovaný komplexný posudok úradu zo dňa 14.05.2019, podľa ktorého sa žalobca považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 70%. Sociálne dôsledky jeho ťažkého postihnutia bolo navrhnuté kompenzovať peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Vzhľadom na to, že žalobcovi peňažný príspevok na úpravu bytu navrhnutý nebol, prvostupňový správny orgán jeho žiadosti nevyhovel. O odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný rozhodnutím zo dňa 10.06.2019. V rámci odvolacieho konania vydalo ústredie komplexný posudok zo dňa 14.05.2019, podľa ktorého bola miera funkčnej poruchy 70%. Rozhodujúcim ochorením pre stanovenie miery funkčnej poruchy je ochorenie pečene - cirhóza. Na základe vykonanej lekárskej posudkovej činnosti a sociálnej posudkovej činnosti, žalovaný dospel k záveru, že žalobca bol schopný si sám zabezpečiť úkony sebaobsluhy prispôbením zdravotnému stavu. Žalobca proti tomuto rozhodnutiu správnu žalobu nepodal; rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.06.2019.

24. Žalobca žiadosťou zo dňa 15.04.2020 požiadal o peňažný príspevok na kompenzáciu na úpravu bytu, v ktorom ako dôvod uviedol, že sa mu zhoršil zdravotný stav. Z lekárskeho posudku na účely § 11 zákon č. 447/2008 Z. z. posudkového lekára úradu č. BB2/2020/28847 zo dňa 21.04.2020, ktorého podkladom bol lekársky nález podľa prílohy č. 1 k cit. zákonu, vyplýva, že v prípade žalobcu ide o ťažké poškodenie pečene s poruchou psychiky - hepatálnou encefalopatiou a ťažkou polyneuropatiou hlavne na dolných končatinách, etyltoxickej genézy, je aj po implantácii TEP pravého bedrového kĺbu. Doplnené boli lekárske nálezy z gastroenterologickej ambulancie zo dňa 11.12.2019, neurologickej ambulancie zo dňa 20.1.2020 a 23.1.2020, psychiatrickej ambulancie zo dňa 05.11.2019 a 04.02.2020, algeziologickej ambulancie zo dňa 29.04.2020 a prepúšťacej správy z ortopedickej kliniky (hospitalizácia v dňoch 30.05.2019 - 07.06.2019 - implantácia TEP pravého bedrového kĺbu). Pre tieto postihnutia nie je schopný dlhšej chôdze, používa predpísaný mechanický vozík, kratšie vzdialenosti zvládne s oporou vychádzkovej palice a pomocou druhej osoby. Ostatné ochorenia nemajú vplyv na mieru funkčnej poruchy. Miera funkčnej poruchy v percentách bola stanovená na 70 % podľa prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Žalobca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je odkázaný na sprievodcu a na individuálnu prepravu pre ťažké neurologické postihnutie a stredne ťažké mentálne postihnutie

so stavmi narušenej orientácie a poruchami správania. Nie je odkázaný na úpravu bytu, bežné bariéry zvládne sám, nemá postihnutie horných končatín - pri zdokumentovanom postihnutí chrbtice vstup do vane aj výstup z nej zvládne s pomôckami, od posledného posúdenia nie je zdokumentované zhoršenie mobility.

25. Prvostupňový správny orgán vykonal pre mimoriadnu situáciu sociálne zisťovanie telefonicky dňa 06.05.2020, úrad vyhodnotil, že sociálna situácia žalobcu sa nezmenila, žalobca k svojmu zdravotnému stavu uviedol, že sa mu zhoršil, nie je schopný vojsť do vane, samostatne si zabezpečovať celkovú hygienu. Pomáhala mu manželka, ktorej to už nedovoľuje zdravotný stav. Je slabý, padá dozadu, má problémy s bedrovým kĺbom a platničkami.

26. Dňa 12.05.2020 bolo úradom vydané Potvrdenie č. BB2/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2020/28847, v ktorom sa konštatuje, že podľa aktuálneho lekárskeho posudku od posledného posúdenia u posudzovaného nie je zdokumentované zhoršenie mobility. Bežné bariéry zvládne, nemá postihnutie horných končatín - pri zdokumentovanom postihnutí chrbtice s použitím pomôcok (madla, protišmyková podložka a sedačka do vane) zvládne vstup do vane aj vystupovanie z nej, nie je odkázaný na úpravu bytu. U žalobcu nedošlo k zmenám v osobnostných predpokladoch, rodinnom prostredí alebo životnom prostredí a prostredí, ktoré ovplyvňuje jeho začlenenie do spoločnosti a ktoré by mali vplyv na trvanie odkázanosti, preto naďalej ostáva v platnosti posledný vydaný komplexný posudok Ústredia č. zo dňa 14.05.2019.

27. Dňa 13.05.2020 úrad vydal prvostupňové rozhodnutie, ktorým zastavil konanie podľa § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku vzhľadom na to, že nedošlo k podstatnej zmene skutkového stavu a v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, pričom poukázal na rozhodnutie úradu zo dňa 14.05.2019, právoplatné rozhodnutie žalovaného zo dňa 25.02.2019. Dňa 26.05.2020 podal žalobca odvolanie, v ktorom ako jediný odvolací dôvod uviedol, že nevidí dôvod, aby mu peňažný príspevok na úpravu bytu nebol poskytnutý a požiadal „o priamu konfrontáciu“ s posudkovým lekárom, ktorý napísal hodnotiacu správu o jeho zdravotnom stave.

28. Dňa 11.06.2020 vydal posudkový lekár úradu doplnok k lekárskeму posudku BB2/2020/28847 zo dňa 21.04.2020, v ktorom skonštatoval, že v doložených nálezoch ani pri priamom kontakte neboli zistené objektívne fakty a dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu posudkového záveru zo dňa 21.4.2020.

29. Dňa 16.07.2020 vydal posudkový lekár Ústredia lekárskeho posudok na základe lekárskeho posudku predloženého posudzovaným úradu v rokoch 2018 až 2020. Posudkový lekár konštatoval, že ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, miera funkčnej poruchy je 70%. Vo vzťahu k prejednávanej veci konštatoval, že žalobca je s pomocou madla schopný vstúpiť do vane.

30. Dňa 10.06.2020 vydal žalovaný preskúmané rozhodnutie, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie úradu o zastavení konania z dôvodu podľa v zmysle § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku. Konštatoval, že druhostupňový správny orgán, ktorý preskúma zákonnosť rozhodnutia o zastavení konania, nie je oprávnený skúmať, či účastník konania spĺňa hmotnoprávne podmienky pre priznanie práva, ale len to, či existuje dôvod pre zastavenie konania. Konštatoval, že dôvodom je prekážka veci už raz právoplatne rozhodnutej, ktorá je daná totožnosťou účastníkov konania, totožnosťou predmetu konania a existenciou právoplatného rozhodnutia, ktorým bolo v tejto veci rozhodnuté o práve účastníka konania vyplývajúceho z hmotnoprávneho predpisu. Súčasne však je možné zastaviť konanie len v prípade, ak sa skutkový stav podstatne nezmenil. Podľa aktuálneho lekárskeho posudku z 21.04.2020 od posledného posúdenia u posudzovaného nie je zdokumentované zhoršenie mobility. Úrad potvrdil, že naďalej ostáva v platnosti komplexný posudok ústredia zo dňa 14.05.2019, v ktorom požadovaný peňažný príspevok nebol navrhnutý ako forma kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia. Zo stanoviska posudkového lekára a úseku posudkových činností zo dňa 17.07.2020 vyplýva, že predložené odborné vyšetrenia nepreukazujú takú podstatnú zmenu zdravotného stavu posudzovaného, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho posúdenia z mája 2019 a komplexný posudok Ústredia zo dňa 14.05.2019 je naďalej platný a nebude sa meniť. Žiadateľ je stále fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 70% pre to isté ochorenie ako pri posúdení v roku 2019 a naďalej nie je odkázaný na úpravu bytu.

31. Kasačný súd sa stotožnil s právnym názorom správneho súdu, že správne orgány danú procesnú situáciu nesprávne podradili pod § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku. Pre aplikáciu tohto ustanovenia je potrebné, aby nastala totožnosť vecí s vecou skôr právoplatne rozhodnutou. Táto je daná vtedy, ak ide o totožných účastníkov, totožný predmet a rovnaký skutkový základ. Podľa názoru kasačného súdu nejde o totožný skutkový základ, ak sa v konaní na základe novej žiadosti účastníka má vychádzať z nových lekárske správ a nanovo sa má vykonať sociálna posudková činnosť. V tomto ohľade je právne irelevantné, aké bude vyhodnotenie týchto skutkových okolností, teda či po ich vyhodnotení dôjde správny orgán k rovnakým záverom o miere odkázanosti žiadateľa ako v skoršom, už právoplatnom prípade. Pre aplikáciu dôvodu zastavenia konania z dôvodu „res iudicata“ je teda podstatné, či sa posudzujú nové lekárske správy a tiež ďalšie okolnosti významné pre priznanie nároku, existujúce v nasledujúcom období po podaní novej žiadosti, napr. aktuálne sociálne podmienky žiadateľa na základe vykonania sociálnej posudkovej činnosti. Ak áno, nemôže sa jednať o totožnú vec v zmysle § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku. Tak tomu bolo aj v danom prípade a preto bolo potrebné o žiadosti viesť riadne konanie s vydaním lekárskeho posudku, posudku zo sociálnej posudkovej činnosti, komplexného posudku, resp. využiť ustanovenie § 15 ods. 6 z. č. 447/2008 Z. z. a komplexný posudok nevypracovať s odkazom na skorší komplexný posudok. Avšak aj v tomto prípade bolo potrebné vo veci meritórne rozhodnúť, v rozhodnutí vyhodnotiť splnenie či nesplnenie hmotnoprávných podmienok pre priznanie požadovanej kompenzácie a v prípade zistenia nesplnenia zákonných podmienok pre priznanie nároku žiadosť zo dňa 15.04.2020 zamietnuť, a nie zastaviť konanie.

32. Kasačný súd sa tiež stotožňuje s názorom správneho súdu, že žalobcovi bolo odňaté právo na spravodlivý proces a konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia žalovaného, ako i rozhodnutia prvostupňového rozhodnutia nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia rozhodnutia už len z dôvodu použitia formy tohto rozhodnutia ako procesného zastavujúceho rozhodnutia. Ako bolo vyššie uvedené, nebol dôvod na zastavenie konania, preto žalobca bol ukrátený o riadne odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej (či už priznávajúceho nárok alebo zamietajúceho), ktoré by vyhodnotilo, či požadovanú kompenzáciu vzhľadom na zistenú mieru funkčnej poruchy a sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v požadovanej oblasti kompenzácie bolo možné priznať. Tak prvostupňový správny orgán ako aj žalovaný, ktorý potvrdil rozhodnutie o zastavení konania, odôvodnili svoje rozhodnutia zhodne tým, že existuje právny dôvod na zastavenie konania, a to právoplatné rozhodnutie zo dňa 10.06.2019 v tej istej veci s poukazom na vyjadrenie posudkového lekára. Oba správne orgány neskúmali, či účastník konania spĺňa hmotnoprávne podmienky pre priznanie práva, keďže pri zastavení konania je správne konanie skončené skôr, než sa dospeje k rozhodnutiu vo veci samej. Nemožno súhlasiť ani s názorom žalovaného, že preskúmané a prvostupňové rozhodnutia boli riadne odôvodnené, lebo žalobcovi boli známe okolnosti opakovaného nepriznania príspevku vzhľadom na v minulosti vydané rozhodnutie. Kasačný súd opakuje, že v preskúmanom a prvostupňovom rozhodnutí bolo potrebné meritórne vyhodnotiť nové skutkové okolnosti, nie odkazovať na okolnosti preskúmané na základe predošlej žiadosti žalobcu.

33. Postup orgánov verejnej správy musí byť v súlade so zásadami dobrej verejnej správy, musí vychádzať z princípu spravodlivosti a legitímneho očakávania. Účastníci správneho konania majú právo na riadne zdôvodnenie správneho rozhodnutia. Princíp legality štátnej moci vyjadrený v Ústave Slovenskej republiky predstavuje viazanosť štátnych orgánov konať v súlade s ústavou a právnymi predpismi a iba spôsobom, ktorý stanovil zákon. V správnom konaní správny orgán konajúci podľa ustanovení zákona č. 447/2008 Z.z. postupuje okrem v zákone stanovených výnimiek (§ 53 ods. 2 cit. zákona) podľa ustanovení Správneho poriadku. Napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku v spojení s § 53 zákona č. 447/2008 Z.z., keď nie je riadne zdôvodnené a pre účastníka správneho konania predvídateľné.

34. Kasačný súd sa nestotožnil s výkladom pojmu „podstatná zmena skutkového stavu“ zo strany žalovaného, ktorý za takú zmenu považuje len zmenu schopnú ovplyvniť výsledok rozhodovania. Správny orgán nemôže správne konanie zastaviť len preto, že z podania zistil, že účastníci konania i predmet konania sú totožné, ako boli vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo. Správny orgán je povinný preskúmať, či nové podanie vo veci neobsahuje nové skutkové okolnosti a až vtedy, ak zistí, že podanie neuvádza žiadnu novú relevantnú skutkovú okolnosť, správne konanie zastaví (bližšie: Potásch, P. et al. Správny poriadok - Komentár 3 vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2019. 260 s. ISBN 978-80-7400-773-6). K tomu kasačný súd dodáva, že podstatná zmena skutkového stavu musí byť správnomu orgánu zrejماً už v počiatočnom štádiu správneho konania, teda musí ísť o zrejmu podstatnú

zmenu, ktorá na jej preukázanie nevyžaduje rozsiahle dokazovanie. Ak by bolo potrebné na preukázanie toho, či skutočne ide o podstatnú zmenu skutkových okolností vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, táto skutočnosť indikuje, že ide naopak o nové skutkové okolnosti, ktoré je potrebné prejednať meritórne a nevyužiť procesný inštitút zastavenia konania.

35. V danom prípade správne orgány na preukázanie totožnosti skutkovej situácie vykonali rozsiahle dokazovanie, ktorému podrobili novo doložené lekárske správy a na základe ich vyhodnotenia vyslovili, že zdravotný stav žalobcu sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu nezmenil, čo považovali za nezmenený skutkový stav. Zmenu skutkového stavu však neurčuje vyhodnotenie zdravotného stavu žiadateľa na základe predložených dôkazov (jedná sa už o ich vyhodnotenie), ale určujú ju skutkové tvrdenia podložené novými dôkazmi, ktoré v danej veci predložené boli (lekárske nálezy vystavené po právoplatnosti rozhodnutia zo dňa 10.06.2019).

36. Na sťažnostnú námietku, že ak by sa akceptoval názor súdu v tejto veci, v konaniach podľa zákona č. 447/2008 Z. z. museli by príslušné správne orgány vykonávať konanie podľa tohto zákona aj v tých prípadoch, keď účastník konania zomrel alebo vzal svoj návrh späť, či v iných prípadoch upravených v § 30 ods. 1 Správneho poriadku, kasačný súd uvádza, že správny súd nekonštatoval nemožnosť aplikácie všeobecného ustanovenia § 30 ods. 1 Správneho poriadku v konaniach podľa z. č. 447/2008 Z. z., len konštatoval nesprávnu aplikáciu písmena i) odseku 1 v prípade, ak účastník tvrdí zmenu jeho zdravotného stavu, ktorú podporuje predložením nových listinných dôkazov (lekárskych správ).

37. Z uvedených dôvodov kasačný súd kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol (§ 461 SSP), keď dospel k záveru, že žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je vydané v súlade so zákonom. V ďalšom konaní žalovaný bude postupovať v naznačenom smere tak, aby odstránil vyššie uvedené pochybenia, pričom je viazaný právnym názorom kasačného súdu.

38. O nároku na náhradu trov kasačného konania vo vzťahu k žalobcovi bolo rozhodnuté podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že žalobca ako úspešný účastník má voči žalovanému právo na náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania v celom rozsahu. Žalovaný ako neúspešný účastník kasačného konania podľa § 168 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP nemá právo na náhradu trov kasačného konania.

39. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.